

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เป็นการศึกษาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหัวหน้าแผนกวิชา ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ทั้งหมด 4 แห่ง จำนวน 30 คน และผู้บริหาร และผู้ควบคุมการฝึก ในสถานประกอบการ 105 แห่ง จำนวน 210 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 240 คน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจากวิทยาลัยเทคนิค

ผู้ให้ข้อมูล	วิทยาลัยเทคนิค				รวม
	จุฬารกรณ์ (ลาดขวาง)	ชลบุรี	สัตหีบ	ระยอง	
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	1	1	1	4
ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	1	1	1	1	4
หัวหน้างานอาชีวศึกษา	1	1	1	1	4
หัวหน้าแผนกวิชา	2	4	4	8	18
รวม	5	7	7	11	30

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรจากสถานประกอบการ

ผู้ให้ข้อมูล	สถานประกอบการที่ร่วมโครงการ				รวม
	วท.จุฬาภรณ์ (ลาดขวาง)	วท.ชลบุรี	วท.สัจจพิทย	วท.ระยอง	
ผู้บริหารสถานประกอบการ	8	18	17	62	105
ผู้ควบคุมการผลิต	8	18	17	62	105
รวม	16	36	34	124	210

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) 4 ฉบับ และแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) 2 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ และชั้นดำเนินการ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ และชั้นดำเนินการ

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัด

หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ ชั้นดำเนินการ และชั้นนิเทศติดตามผล

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับหัวหน้าแผนกวิชา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ ชั้นดำเนินการ และชั้นนิเทศติดตามผล

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ สำหรับผู้บริหารสถานประกอบการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ และชั้นดำเนินการ

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ สำหรับผู้ควบคุมการฝึก แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นสำรวจรายการ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ ชั้นดำเนินการ และชั้นนิเทศติดตามผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา คู่มือ วิธีการดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญของกรมอาชีวศึกษา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และพิจารณาปรับปรุงให้ข้อเสนอแนะ

4. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม และความตรงของเนื้อหา (Validity) รวมทั้งความถูกต้องของเนื้อหาที่ใช้

5. นำผลการตรวจแก้ไข และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปร่วมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

6. จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจาก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง ซึ่งสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ จำนวน 105 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง เพื่อนัดหมายการสัมภาษณ์ และขออนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษา ขอความร่วมมือไปยังหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อประสานในการส่งแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหัวหน้าแผนกวิชาด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่นัดหมาย

4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานกับหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในการเก็บแบบสอบถามในส่วนของสถานประกอบการ

จากจำนวนวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นประชากรทั้งหมด 4 วิทยาลัย ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหัวหน้าแผนกวิชาได้ครบทุกคน และเก็บแบบสอบถามของสถานประกอบการทั้ง 105 แห่ง จากผู้บริหารสถานประกอบการ และผู้ควบคุมการฝึก ครบทุกคน ด้วยรายละเอียดที่เสนอดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือ	จำนวนที่ต้องการ สัมภาษณ์/ส่งไป	จำนวนที่ สัมภาษณ์ได้/ได้รับคืน	ร้อยละ
แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา	4	4	100.00
แบบสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	4	4	100.00
แบบสัมภาษณ์หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4	4	100.00
แบบสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกวิชา	18	18	100.00
แบบสอบถามผู้บริหารสถานประกอบการ	105	105	100.00
แบบสอบถามผู้ควบคุมการฝึก	105	105	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
  - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอนคือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
  - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลในรายการนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}}$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2538)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย